OBERTI GIPHANII PHILOSOPHI
& ICti clariſſimi

Commentarij
IN POLITICORVM OPVS ARISTOTELIS: POST SAT BENE LONGAM SVPPRESSIONEM, IAM, BONI publici gratia, primum in lucem editi.

OPVS, ENARRATIONIS SVBTILI PERſpicuitate, perſpicuaque ſubtilitate, ſtyli eleganti puritate, Hiſtoriarum allegatione, variarum magni momenti quæſtionum παρέργως inſertarum ſolida diſcuſſione quam commendatiſſimum: eoq; omnibus cum Philoſophiæ, tum Iuriſprudentiæ ſtudioſis longe vtiliſſimum.

CVM INDICE RERVM, VERBORVM ET ſententiarum locupletiſſimo.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SALAMANCA

Cum gratia & priuilegio Cæſareæ Maieſtatis.
FRANCOFURTI,
Impenſis LAZARI ZETZNERI Bibliopolæ.
M. DCVIII.

ILLVSTRIBVS AC GENEROSIS DOminis: D. PAVLO & D. BARTHOLOMÆO KHEVENHÜLLERIS AB AICHELBERG: Liberis Baronibus in Landscron & VVernberg: Dominis Hæreditarijs in Hohenoſtervvitz & Carlsberg: Archiducatus Carinthię Stabuli Magiſtris Hæreditarijs, &c. Dominis ſuis clementibus

S. P. D.

PRÆCLARVM *ſemper, laudabile, glorioſum Politici nomen habitum: nunquam non Ciuilis commendata Prudentia:*

 tribu-

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ IN POLITICA ARISTOTELIS,

Autore

HVBERTO GIFANIO
Iuriſconſulto.

MONET Plato, eumque ſequitur & probat Cicero, Legumſcriptorem Proœmio vti debere. Et nos igitur de legibus explanaturi, quædam præfabimur, primũ de legib. & Rerump. origine & cauſis: deinde de Reipub. cognoſcendæ facultate, de eius inquam dignitate ſeu præſtantia, vtilitate, & voluptate. πρόθεσις.

Rerump. & legum originem tam ex prophanis quam ſacris libris hãc eſſe reperimus. Societatis quidem politicæ primus ortus debetur familiis, ex quibus amplificatis vici & tandem ciuitates ſeu hominum conuenticula extiterint. Conſociationis cauſa ſeu conuentus triplex mihi fuiſſe videtur: natura, indigentia, iniuriæ. De natura copioſe, infra *Ariſtot. lib. 1. cap. 2. & Cic. toto lib. 1. de legibus*. De indigentia, nimirum vt quod à ſe quis non haberet, ab alio ſumeret, explicatum ſupra *lib. 5. Eth.* Iniuriæ partim fuerunt domeſticæ, partim externæ. Nam in mutuandis & communicandis rebus non eſt dubium, quin controuerſiæ & ex his iniuriæ ſæpe inter homines eiuſdem vel vici, vel ciuitatis, fuerint ortæ, dum potentior cum imbecilliore & tenuiore recuſat vti eodem & æquabili iure. Externæ iniuriæ à vicinis potentioribus, aut iniuſtis & petulantibus inferũtur. His igitur

I. *Rerump. legumq; origo.*

Cauſæ conſociationis hominum tres: Natura, Indigentia, Iniuria.